

ชื่อวิทยานิพนธ์	การพึงพิงร่วมและความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสมใจ ศิริระกมล
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ศิริพร สิงหนตร กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงพยอม ปัญญา กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินจง โปธิบาล กรรมการ
	บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพึงพิงร่วมและความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในทุกงานการพยาบาล ประกอบด้วยหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานอยู่ในฝ่ายการพยาบาลจำนวน 88 คน และพยาบาลประจำการซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบการจัดชั้นภูมิ จำนวน 242 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินการพึงพิงร่วมของฟรีล (The Friel Co-dependency Assessment Inventory : FCAD) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้แปลด้วยตนเอง โดยผ่านการหาความตรงในการแปลด้วยวิธีการ back-translation technique มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 โดยการใช้สูตรการหาความเชื่อมั่นของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20) และแบบวัดความเหนื่อยหน่ายของแมสแลช (The Maslach Burnout Inventory: MBI) ซึ่งได้รับการแปลโดย สิริระกมล สัมมาวาจ (2532) มีค่าความเชื่อมั่นด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ ด้านการลดความเป็นบุคคลในผู้อื่น และด้านการลดความสำเร็จส่วนบุคคลเท่ากับ 0.88, 0.91 และ 0.72 ตามลำดับจากการวิเคราะห์ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการทดสอบค่าที่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ มีการพึงพิงร่วมอยู่ในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ($\bar{X} = 21.57, SD = 8.75$ และ $\bar{X} = 27.43, SD = 8.19$ ตามลำดับ)
2. หัวหน้าหอผู้ป่วยมีความเหนื่อยหน่าย ด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ ด้านการลดความเป็นบุคคลในผู้อื่น และด้านการลดความสำเร็จส่วนบุคคลอยู่ในระดับต่ำทั้ง 3 ด้าน ($\bar{X}=14.44, SD = 9.72, \bar{X} = 2.61, SD = 3.89$ และ $\bar{X} = 10.55, SD = 8.82$ ตามลำดับ) ส่วนพยาบาลประจำการมีความเหนื่อยหน่ายด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ในระดับปานกลาง ด้านการลดความเป็นบุคคลในผู้อื่น และด้านการลดความสำเร็จส่วนบุคคลในระดับต่ำ ($\bar{X} = 21.63, SD = 11.42, \bar{X} = 4.41, SD = 4.71$ และ $\bar{X} = 13.07, SD = 8.66$ ตามลำดับ)
3. หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการมีการพึงพิงร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 5.64$) โดยพยาบาลประจำการมีการพึงพิงร่วมสูงกว่าหัวหน้าหอผู้ป่วย และพบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความเหนื่อยหน่ายด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ ด้านการลดความเป็นบุคคลในผู้อื่น และด้านการลดความสำเร็จส่วนบุคคล แตกต่างจากกลุ่มพยาบาลประจำการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .001 และ .05 ตามลำดับ ($t = 5.25, 3.50$ และ 2.33 ตามลำดับ) โดยพยาบาลประจำการมีความเหนื่อยหน่ายสูงกว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยทั้ง 3 ด้าน
4. การพึงพิงร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความเหนื่อยหน่ายด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ ทั้งในกลุ่มหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ ($r = .49, p < .001$ และ $r = .47, p < .001$ ตามลำดับ) และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับความเหนื่อยหน่ายด้านการลดความเป็นบุคคลในผู้อื่นทั้งสองกลุ่ม ($r = .25, p < .01$ และ $r = .25, p < .001$ ตามลำดับ) ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการพึงพิงร่วมและความเหนื่อยหน่ายด้านการลดความสำเร็จส่วนบุคคล ในกลุ่มหัวหน้าหอผู้ป่วยพบว่า ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน ในกลุ่มพยาบาลประจำการพบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ ($r = .23, p < .001$)

Thesis Title Codependency and Burnout Among Professional Nurses
in Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

Author Somjai Sirakamon

M.N.S. Nursing Administration

Examining Committee :

Associate Prof. Udomrat Sangounsirithum Chairman

Associate Prof. Siriporn Singhanetr Member

Assistant Prof. Dr. Paungpayom Panya Member

Assistant Prof. Dr. Linchong Pothiban Member

Abstract

The purpose of this study was to examine the codependency and burnout among professional nurses in Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. The subjects were 88 head nurses working in nursing departments and 242 staff nurses practicing in all nursing sections. Subjects were selected using the stratified random sampling method. The research instruments used for data collection were the Biographic Data Questionnaire, the Friel Co-dependency Assesment Inventory (FCAI) and the Maslach Burnout Inventory (MBI). The translation

accuracy of the Friel Co-dependency Assessment Inventory was achieved by back-translation technique. The reliability coefficient obtained by the KR-20 method was 0.90. The Maslach Burnout Inventory was tested for internal consistency from which reliability for emotional exhaustion, depersonalization and reduced personal accomplishment subscales were 0.88, 0.91, and 0.72, respectively. The SPSS/PC+ program was used for data analysis, frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation and t-test.

The results of this study were :

1. Both head nurses and staff nurses had a mild to moderate degree of codependency ($\bar{X} = 21.57$, $SD = 8.75$ and $\bar{X} = 27.43$, $SD = 8.19$, respectively).

2. Head nurses had a low degree of burnout in all three subscales ($\bar{X} = 14.44$, $SD = 9.72$, $\bar{X} = 2.61$, $SD = 3.89$ and $\bar{X} = 10.55$, $SD = 8.82$, respectively), while staff nurses had a moderate degree of emotional exhaustion ($\bar{X} = 21.63$, $SD = 11.42$) and a low degree of depersonalization and reduced personal accomplishment ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 4.71$ and $\bar{X} = 13.07$, $SD = 8.66$, respectively).

3. The codependency levels of head nurses and staff nurses were statistically significant different ($t = 5.64$, $p < .001$). Further analysis showed that staff nurses had codependency scores higher than those of head nurses. The burnout scores of staff nurses were significant different in all aspects ($t = 5.25$, $p < .001$, $t = 3.50$, $p < .001$, and $t = 2.33$, $p < .05$, respectively). Staff nurses had burnout scores of all aspects higher than those of head nurses.

4. Among both head nurses and staff nurses, a moderate positive correlation between codependency and emotional exhaustion was found ($r = .49$, $p < .001$ and $r = .47$, $p < .001$, respectively). There was a small positive correlation between codependency and depersonalization ($r = .25$, $p < .01$ and $r = .25$, $p < .001$,

respectively). It also found that there was a small negative correlation between codependency and reduced personal accomplishment among staff nurses ($r = .23$, $p < .001$), but this association between the two variables was not found among head nurses .

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University